

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Дафина Георгиева Донева
за дисертационния труд на ИВО ВЕСЕЛИНОВ ЙОЦОВ

на тема „Управление на международни инвестиционни проекти и особености на инвестиционния процес в условията на българската икономика и политика” за присъждане на образователната и научна степен „доктор”

Настоящото становище е изготвено в качеството ми на член на Научно жури за защита на дисертационен труд на Иво Веселинов Йоцов докторант по професионално направление 3.8. „Икономика“, докторска програма „Световно стопанство и МИО“ (заповед №2794 от 06.11.2014 г. на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър“).

Като член на Научното жури съм приела за оценка:

1. Дисертационен труд.
2. Автореферат на дисертационния труд.
3. Списък на публикациите и приложени публикации.

ОБЩА ОЦЕНКА

Дисертационният труд е с общ обем от 262 страници, структуриран в увод, три глави, заключение и 4 приложения. В посочените части се съдържат 11 таблици и 75 фигури, а библиографията включва 121 източника.

Дисертационният труд е актуален и значим с изследването на важен аспект на инвестиционната дейност в съвременни условия - международните инвестиционни проекти. Управлението на инвестиционни проекти и усъвършенстването на модела за развитие на преките

чуждестранни инвестиции (ПЧИ) е предизвикателство пред България в условията на динамична инвестиционна среда и очертан спад на ПЧИ в периода след 2008 г.

Уводът на докторската дисертация коректно дефинира тезата, целите, задачите и ограниченията на дисертационното изследване, използваната методология и инструментариум. Избраната структура е позволила решаване на изследователския проблем и поставените задачи на разработката. Показва се задълбочено познаване на проучваните проблеми и умения за прилагане на формираните теоретични знания.

Авторът прилага утвърдени научни подходи и методология за проучване на същността и извеждане на особеностите на инвестиционния процес с международно участие и управлението на проекти. Разкрити са мястото и ролята на управлението на проекта в процеса на повишаване на икономическата и финансова ефективност. На основата на задълбочен анализ и оценка на възникващите рискове е предложена методика за определяне на проектния риск. При разработването на проблемите авторът проучва и интерпретира богат набор от специализирани публикации на български и чуждестранни изследователи, издания на международни организации, както и факти и данни за международното движение на капиталите.

ОЦЕНКА ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ И ПРИНОСИТЕ

В дисертацията се изследва инвестиционния процес, неговото планиране и развитие. Поставени са теоретичните основи на изследването и се анализира управлението на проектите през всички стадии на жизнения им цикъл. Извеждането на характеристиките на инвестиционния процес в контекста на системния подход позволява да се разкрие значението му в бизнес средата и развитието. По фази на жизнения цикъл са анализирани структурата, методите, функциите и системите за управление на проекти.

Управлението на проекта е изведено като най-важна предпоставка за постигане на ефективност на готовия проект.

В изследването се отбелязва ролята на риска при осъществяване на ПЧИ. Като най-важен рисков фактор за осъществяване на инвестиционни проекти към настоящия момент се посочва средата на страната-приемник. Управлението на риска се анализира в хода на инвестиционния процес и при управлението на инвестиционни проекти. Анализът на автора показва връзката и обусловеността на рисковете на стратегическо и оперативно ниво. В контекста на оценката на риска се акцентира върху съставянето на рисковия профил и неговото управление. Оценени са конструиращите величини на риска чрез разработената методика „профил на риска”.

В дисертационния труд са разгледани тенденциите на развитие на ПЧИ в България и са формулирани изводи за влиянието на националния риск върху притока на ПЧИ в страната. Изследвани са международни инвестиционни проекти в условията на България, като са систематизирани проблемите на връзката между инвестиционен процес и управление на международни проекти. Направени са изводи от проучванията на националния опит, с оглед по-резултатно стимулиране на инвестиционния процес и подобряване на участието на ПЧИ в икономиката на страната.

Съдържанието на дисертацията и резултатите от изследването дават основание да се открият приноси, които могат да се характеризират като обогатяване на съществуващи знания и приложение на съществуващи научни постижения.

Авторефератът отразява същността и съдържанието на дисертацията. Направените от автора изводи относно приносите на дисертационния труд представят коректно неговата научно-теоретичната и практико-приложна стойност.

Приложените публикации (три на брой) отразяват основни аспекти на изследванията по темата на дисертационния труд и показват, че

резултатите от изследователската дейност са познати на академичната аудитория.

КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ

Критичните бележки и препоръки към дисертационния труд не намаляват получените резултати и приноси, но е уместно да се отбележи, че в рамките на изводите от трета глава е направена оценка на модела на влияние на ПЧИ върху икономиката на България (стр. 235), която следва да се базира на по-широко проучване на реализирани проекти, като се вземат предвид и изследвания на други автори с достижения в проучваната област.

Дисертационното изследване дава възможност в бъдещи разработки по темата да се доразвият вижданията относно управлението на рисковете, които са свързани с ПЧИ и влиянието на външната среда.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Изпълнени са изискванията на Закона за развитие на академичния състав и Правилника за неговото прилагане.

Представените по-горе качества и положителни резултати на изследването ми дават основание за положителна оценка, с което предлагам на почитаемото Научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Иво Веселинов Йоцов.

Велико Търново

01.12.2014 г.

Изготвил становището:

Доц. д-р Дафина Донева